

KURAN'LA YOLCULUK

1

KURAN'IN SAKINDIRDIĐI İBRETİK ŞAHSİYETLER

3

İBLİS

“Şüphesiz şeytanın hilesi pek zayıftır.” (Nisa Suresi 76)

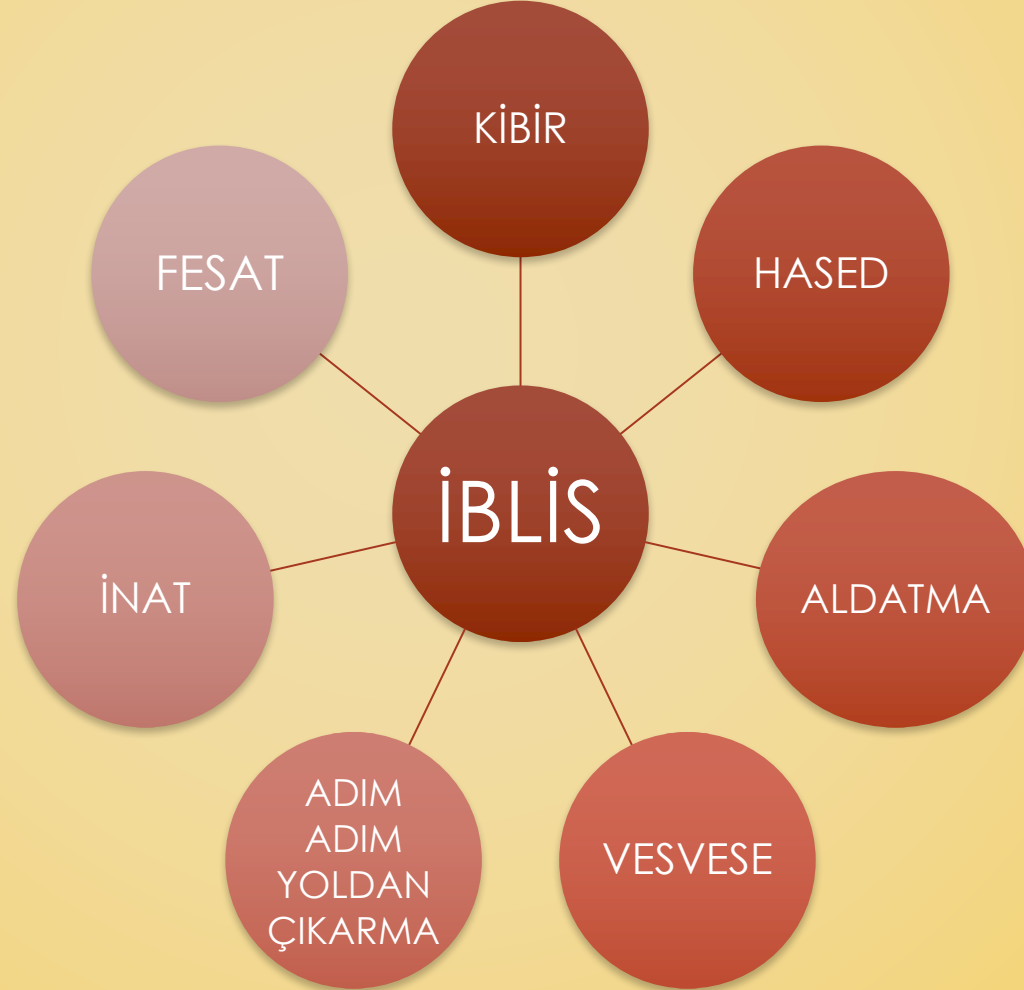
İBLİS

4

- ❖ Kuran-ı Kerim'de lafız olarak İblis kelimesi 11 ayette geçmektedir. Şeytan ise İblis'in ve onun izinden gidenlerin sıfatıdır. İblis meleklerle beraber Cenab-ı Hakk'a ibadet ederdi. Ancak o meleklerin cinsinden değildi. Ayet-i Kerime'de de belirtildiği gibi İblis cinlerden idi.
- ❖ ***"Hani biz meleklerle, "Âdem'e secde edin" demiştik; İblis'ten başka hepsi secde ettiler. O cinlerdendi,"*** (Kehf 50)
- ❖ Allah-u Teala İblis'i ateşten yaratmıştı. Zaten Adem aleyhisselam'a secde etmeyi reddettiği vakit kendi diliyle de bunu söylemiştir. Zira ateşten yaratılmış olmayı kendince bir üstünlük sebebi olarak görüyordu.
- ❖ ***"Meleklerle, "Âdem'e secde edin" dediğimizde İblis dışındakiler derhal secde ettiler; o direndi, büyüklendi ve kâfirlerden oldu."*** (Bakara 34)

- ❖ Kuran-ı Kerim'de İblis'in vasıfları şunlardır: O kovulmuştur, lanetlidir, sürülmüştür ve Cenab-ı Hakk'ın rahmetinden uzaktır. İnsanların kalplerine vesvese veren sinsi bir vesvesecidir. Azgınlık etmesi ve inat üzere olmasından dolayı bu sıfatları hak etmiştir.
- ❖ İblis'in en büyük hatası kibri ve hasedidir. Kendini üstün görmüş, edepsizce Allah'ın emrinden yüz çevirmiştir. Sonrasında Rabbine dönüp tevbe de etmemiştir. Allah-u Teala şeytanı lanetlemiş, ancak ona Hesap gününe kadar mühlet vermiştir:
- ❖ ***“(Allah) buyurdu ki: “Şüphesiz ki sen, kendisine mühlet verilenlerdensin. Dedi ki: “Beni saptırmana karşılık, ben de onları (saptırmak) için senin dosdoğru yolunun üzerine oturacağım. Sonra kesinlikle onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın.”*** (Araf Suresi 15-17)
- ❖ ***“İblis: Senin mutlak kudretine andolsun ki, onlardan ihlâsa erdirilmiş kulların bir yana, hepsini mutlaka azdıracacağım, dedi. Allah, şöyle dedi: “İşte bu gerçektir. Ben de gerçeği söylüyorum ki: mutlaka sen ve sana uyanların hepsiyle cehennemi dolduracağım! buyurdu.”*** (Sad Suresi 82-85)

“Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, bilsin ki o hayasızlığı ve kötülüğü emreder.” (Nur Suresi 21)

Rabbimiz buyurdu: **"Azgınlardan sana uyanlar dışında, kullarım üzerinde senin hiçbir hâkimiyetin yoktur"** (Hicr Suresi 42)

8

AZER

“Ey Babacığım.”

AZER

- ❖ Azer, İbrahim (as)'ın babasıdır. Kur'an'da ismi açıkça geçer. Allah Teala şöyle buyurur:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ اتَّخَذُ أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

- ❖ **“Hani İbrahim, babası Âzer’e, “Sen putları ilâh mı ediniyorsun? Şüphesiz, ben seni de, kavmini de apaçık bir sapıklık içinde görüyorum” demişti.”** (Enam Suresi 76)

- ❖ İbrahim (as)'ın, babasıyla yaşadığı çeşitli durumlar vardır. Bu durumlar dünya ile ilgili durumlardır. Bu durumlara binaen dikkat çeken bir şahsiyettir. Oğluyla gurur duyacak ilk kişi olması, ona itaat etmesi, ona yardım etmesi ve onu desteklemesi gerekirken Halilü'r-Rahman'a (Hz. İbrahim'e) karşı çıkan en büyük düşman oldu. Azer'in ismi Kur'an'da açıkça zikredilir. İnsanlar genellikle İbrahim (as)'a karşı olan bu inatçı babanın ismini bilmek isterler. (islamqa.info)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

- ❖ "Bu kitapta İbrâhim'i de okuyup an! Kuşkusuz o, özü sözü doğru bir insan, bir peygamberdi. Bir gün babasına şöyle demişti: Babacığım! Duymayan, görmeyen ve sana hiçbir fayda sağlamayan bir şeye niçin taparsın?"
- ❖ "Babacığım! Sana gelmeyen bir bilgi hakikaten bana geldi, bu sebeple bana uy ki seni düz yola çıkarayım."
- ❖ "Babacığım! Şeytana kulluk etme! Çünkü şeytan, rahmânın buyruğuna uymamıştır."
- ❖ "Babacığım! Allah'ın azabına uğramandan ve böylece şeytanın yandaşı olmandan korkuyorum."
- ❖ "(Babası:) "Ey İbrâhim! Sen benim tanrılarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, andolsun seni taşlatırım; şimdi uzun bir süre gözüme görünme!" dedi."

- ❖ *“İbrâhim şöyle dedi: “Esen kal! Rabbimden senin için mağfiret dileyeceğim. Çünkü O, bana karşı çok lutufkârdır.”*
- ❖ *“Sizden de Allah’ın dışında taptığınız şeylerden de uzaklaşıyor ve rabbime niyaz ediyorum. Umudum odur ki rabbime niyazımdan eli boş dönmeyeceğim.”*
- ❖ *“Nihayet İbrâhim onlardan ve Allah’ın dışında taptıklarından uzaklaşınca, biz ona İshak ve Ya’küb’u bahşettik, her birini peygamber yaptık.”*
- ❖ *“Onlara da rahmetimizden bağışlarda bulduk ve onlara hak ettikleri yüksek bir övgü ile anılmayı nasip ettik.” (Meryem Suresi 41-50)*

AZER

İbrahim (as), yumuşak ve latif bir şekilde babasına:

“Ey babacığım!” demişti.

Katı kalpli Azer ise oğlu İbrahim'e **“Ey İbrahim!”** diye seslendi.

12

Anne babaya iyilik etmek ve konuşurken edepli olmak:

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ

“Babacığım! Doğrusu sana gelmeyen bir ilim bana geldi.” (Meryem Suresi 43)

İbrahim (as), babasına “Sen cahilsin!” demedi. Aksine ilimden bahsetti.

Yani “Senin bilmediğin birtakım şeyler biliyorum.” demek istedi.

AZER

Münazara sanatı:

İbrahim (as)'ın konuşmasında mantık ve zeka görüyoruz.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

“Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana hiçbir faydası olmayan şeylere niçin tapıyorsun?”

Azer, İbrahim(as)'ı dinlemek istemedi ve şöyle dedi:

قَالَ أَرَأَيْبُ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

“Ey İbrahim! Sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, mutlaka seni taşa tutarım. Uzun bir süre benden uzaklaş!” (Meryem Suresi 42 ve 46)

AZER

Putlara ibadet etmek şeytana ibadet etmek gibidir:

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ

"Babacığım! Şeytana tapma!" (Meryem Suresi 44)

14

Babasının ondan uzaklaşması zor bir durumdu fakat İbrahim (as)'ın mutluluğu şu cümlesinde gizliydi:

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

"İbrahim, şöyle dedi: "Esen kal! Senin için Rabbimden af dileyeceğim. Şüphesiz O, beni nimetleriyle kuşatmıştır." (Meryem Suresi 47)

AZER

Kur'ani mesaj:

- ❖ İyiliği emretme ve kötölükten sakındırma hususunda babanın konumu diğer insanlardan farklıdır ve ona karşı daha hassas davranmak gerekmektedir.
- ❖ Babayla konuşurken edep sınırları aşılmamalıdır.
- ❖ Anne babaya itaat etmek demek; onlara haram olan mevzularda da mutlak itaat etmek değildir. Kuran-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur:
- ❖ **"Biz insana anne babasına iyi davranmasını emrettik. Ama onlar, hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa onların sözüne uyma! Sonunda dönüşünüz yalnız bana olacaktır. İşte o zaman, vaktiyle yapmış olduğunuz her şeyi önünüze koyacağım."** (Ankebut Suresi 8)

16

FİRAVUN

Gücün ve Saltanatın Fitnesi

FİRAVUN

- ❖ Firavun, Kıptilerin yaşadığı Mısır'ın melikiydi. Firavun da onlardan birisiydi. İsrailoğulları ise Musa (as)'ın kabilesindendi. İsrailoğulları, Firavun ve kabilesinin köleleriydiler. Bir gece Firavun rüyasında Beytülmakdis'ten Mısır'a yönelen ve Mısır'daki Kıptilerin evlerini yakıp kül eden bir ateş gördü. Bu ateş İsrailoğullarına dokunmuyordu. Bunun üzerine Firavun, bir yıl erkek çocuklarının öldürölüp ertesi yıl sağ bırakılmasını emretti.
- ❖ Musa (as), erkek çocuklarının öldüröldeğü yılda doğdu. Musa (as)'ın annesi, oğlunun da öldürölme ihtimali için çok korkmuştu. Allah'ın emriyle oğlunu bir sandığın içine koydu ve sandığı nehre bıraktı. Nehir, bu sandığı Firavun'un evine sürükledi. Firavun'un karısı Asiye bu sandığı bulunca onu Firavun'a götürdü ve şöyle dedi: Bize göz aydınlığı olması için onu evlat edinelim. Firavun ise şöyle karşılık verdi: Senin için evet ama benim için hayır.

FİRAVUN

18

- ❖ Musa (as), risalet göreviyle görevlendirilince Firavun'u tek olan Allah'a kulluk etmeye davet etti ve İsrailoğullarını kendisiyle gitmeleri için bırakmasını emretti. Firavun, Allah'ı inkar ederek O'na kulluk etmeyi reddetti ve büyüklendi.
- ❖ Firavun, Musa (as) ile kendi sihirbazlarının arasında bir müsabaka olmasını teklif etti. Bunun üzerine Mısır'da bayram günü bu karşılaşma gerçekleşti. Sihirbazlar, Firavun ve Mısır halkının önünde yere birkaç değnek ve ip atmışlardı. Onlar da kıvrılıp yılan gibi görülmeye başlamıştı. Ancak emr-i ilâhî ile Mûsâ (as) asasını atınca, hızlı sürünen bir yılan dönüşüp meydandaki bütün sihir âletlerini yuttu. Sihirbazlar, bu hâlin beşerî bir sanat ve marifet değil, ilâhî bir mucize olduğunu anladılar.
- ❖ **“Böylece gerçek ortaya çıktı ve onların yapmakta oldukları yok olup gitti.”**
(Araf Suresi 118)

FİRAVUN

- ❖ Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulur:
- ❖ **“(İşte bu mucizeyi gören) sihirbazlar, derhal secdeye kapandılar:**
- ❖ **Âlemlerin Rabbine, Mûsâ ve Hârûn'un Rabbine iman ettik! dediler.**
- ❖ **Firavun (öfkeden gözü dönmüş bir hâlde): Ben size izin vermeden O'na iman ettiniz ha! Demek ki O, size sihri öğreten büyüğünüzmüş!**
- ❖ **Ama şimdi (size yapacağımı görecek ve) bileceksiniz; and olsun, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim, hepinizi astıracağım! dedi.”**
(Şuara Suresi 46-49)

FİRAVUN

20

- ❖ Sihirbazlar tam bir iman içerisinde Firavun'un tehditlerine karşılık dediler ki:
- ❖ **“Bize gelen apaçık mucizelere ve bizi yaratana, seni tercih edemeyiz. Dolayısıyla sen, yapacağını yap! Sen, ancak bu dünyada hükmünü geçirebilirsin!”** (Taha Suresi 72) Sonrasında da şöyle söylediler:
- ❖ **“Zararı yok! Hiç şüphesiz ki biz, Rabbimize döneceğiz!”** (Şuara Suresi 50)
- ❖ Velhâsıl, sabahleyin kâfir bir hüviyetle müsabakaya çıkan sihirbazlar, kısa bir müddet sonra kolları ve bacakları çapraz kesilerek, hepsi de birer mü'min, şehit ve veli olma şerefiyle Cenâb-ı Hakk'a kavuştular.

FİRAVUN

- ❖ Firavun'un küfürdeki inadı artmıştı. İsrailoğullarının Musa ve Harun (as) ile olmalarını istemiyordu. Bunun üzerine Allah, Firavun ve kavminin üzerine çeşitli azaplar indirdi. Bunlar bit, kurbağa ve kan gibi birtakım azaplardı. Bu azaplar her ne zaman vuku bulsa Firavun, Musa (as)'a: "Bizim için Rabbine dua et de bu azabı üzerimizden kaldırsın ve böylece ben de İsrailoğullarını seninle birlikte göndereceğim." Fakat Firavun her seferinde yalan söylüyor ve vaadinden dönüyordu.
- ❖ Bir gece vakti Hz. Mûsâ aleyhisselam'a yola çıkması emredildi. Firavun ve adamları da onların peşine düştüler. Mûsâ (as) asası ile denize vurdu ve deniz yarıldı. İsrailoğulları denizi geçti, ancak onların ardından gelen Firavun ile askerleri boğuldu. (Kaynak: Diyanet İslam Ansiklopedisi)

FİRAVUN

22

- ❖ *“Biz de bugün bedenini, arkandan geleceklere ibret olman için, kurtaracağız. Çünkü insanlardan birçoğu ayetlerimizden gerçekten habersizdir.”* (Yunus Suresi 92)

FİRAVUN

Firavun, Musa'nın Rabbini görmek için Haman'dan bir kula yapmasını istedi ama sonu denizler altında boğulmak oldu.

Meydan okuma:

Firavun, düşmanını kendi sarayında yetiştirmiş ve onu da kendi annesi emzirmişti.

Subhanallah!

23

Firavun, kibrin sembolü oldu ve cesedi de sonrasında gelecek insanlara ibret kılındı.

FİRAVUN

Gurur:

Zalim kişi sadece kendi düşüncesini büyük görür,
bir başkasının düşüncesini önemsemez.

**“Firavun, “Ben size ancak kendi görüşümü
bildiriyorum ve sizi ancak doğru yola
götürüyorum” dedi.”**

24

Hakkın zuhuru batılın önündedir ve inkarcıların hilesi zayıftır:

Musa (as) apaçık delilleri getirip münazara ettiği zaman Firavun, İbrahim (as)'la tartışan Azer'in inkar etmesi gibi inkar etti. Firavun şöyle dedi:

“Firavun, “Eğer benden başka bir ilâh edinirsen, andolsun seni zindana atılanlardan ederim.”

FİRAVUN

Kurani Mesaj:

- ❖ “Firavun” sözcüğü bir sıfattır. Bir kişide zorbalık, tiranlık ya da zalimlik gibi özellikler bulunuyorsa o kişi firavun olarak sıfatlandırılır.
- ❖ Firavunluğun yapılan zulme göre seviyeleri vardır. Bir kişi işlediği cürümlere göre büyük Firavun ya da küçük Firavun olabilir. Veyahut küçük Firavunluktan büyük Firavuna dönüşebilir.
- ❖ Firavun tek başına zulmeden, öldüren, kırıp geçiren birisi değildi. Arkasında ona destek olan yardımcıları vardı. Firavun, yanındaki yordakçlarıyla beraber Firavun olmuş ve Firavunluk yapmıştır.
- ❖ Kul, Firavunların kuvveti karşısında kendi kuvvetine baktığında; kendisinin güçsüzlüğünü, acizliğini ve zayıflığını görür. Ancak şunu bilmelidir ki; gücün asıl sahibi de, kaynağı da, kuvvet ve kudret sahibi olan Allah-u Teala'dır. Kul da Rabb'ine dayanarak hakiki kuvvete sahip olabilir.
- ❖ Güç, Firavun gücü de olsa, bu, çok geçmeden hezimete uğrayan zayıf nefsi bir güçtür.

HÂMÂN

Kötü Sırdaş

HÂMÂN

- ❖ Kuran-ı Kerim'de ismi geçen Hâmân, Firavun'un maiyetinden önemli bir vezirdir. Kur'ân-ı Kerim'in bahsettiği "Firavun" bir şahıs ismi olmayıp kralın unvanı olduğu gibi, Hâmân'ın da bir şahıs ismi olmaktan çok Mısır yönetiminde Firavun'dan sonra gelen, ona çok yakın olan vezire verilen bir unvan olması muhtemeldir. İsmi Kuran-ı Kerim'de geçmektedir. Ancak Tevrat ve İncil'de ondan bahsedilmemektedir.
- ❖ Firavun devlet işlerini ve halkla ilgili meseleleri Hâmân ile istişare ederdi. Hâmân da Firavun'un otoritesine körü körüne itaat eder ve onun emirlerini kayıtsız şartsız yerine getirirdi. Hâmân bu vasfıyla şüphesiz ki, Firavun'un halkına ve İsrailoğullarına karşı işlediği (yenidoğan erkek çocuklarını öldürtmesi gibi) tüm suçlarına ortaktı.

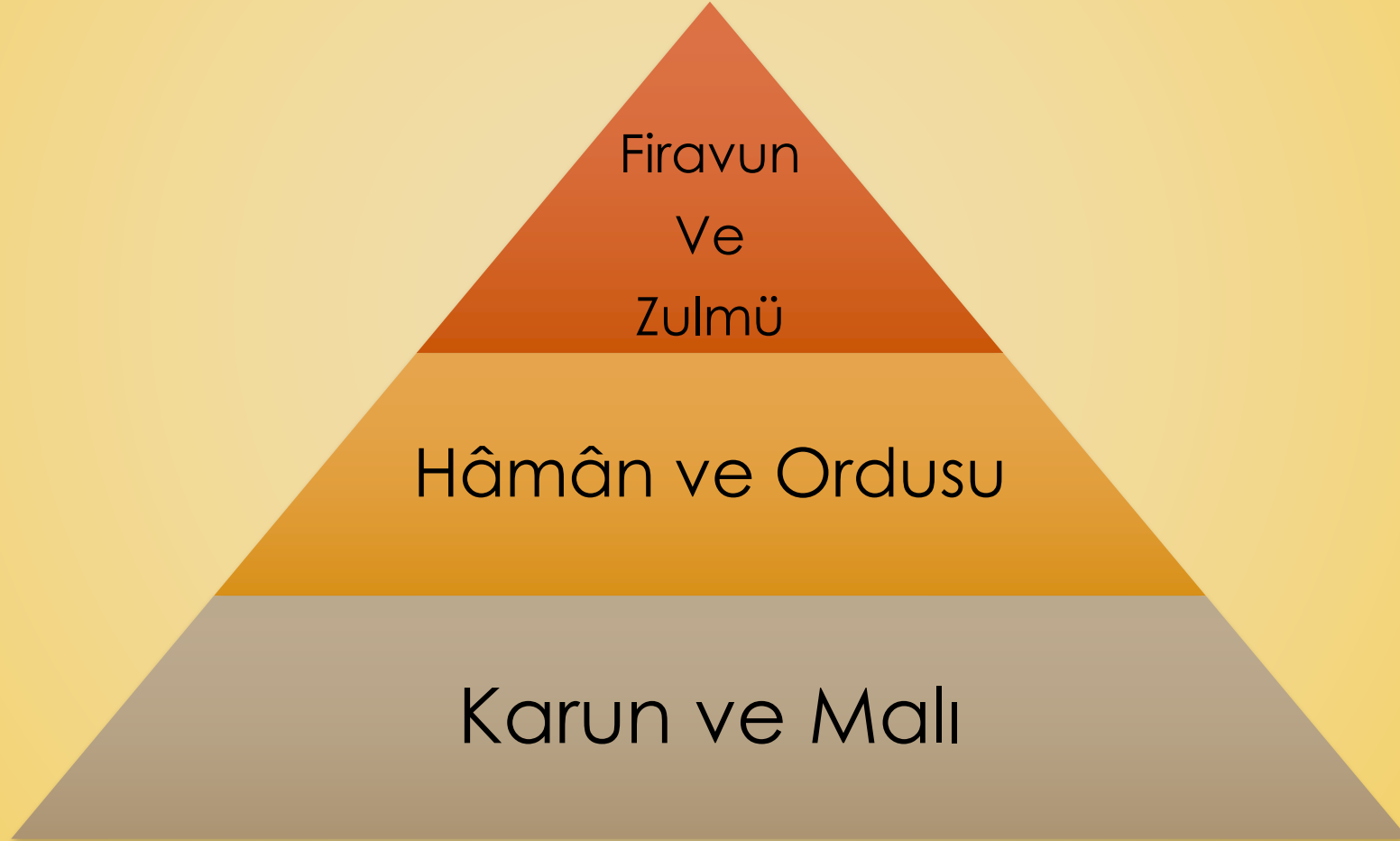
HÂMÂN

- ❖ Allah subhanehu ve Teala Hz. Musa aleyhisselam'ı nebi olarak onlara gönderdiğinde, Firavun Hâmân'a bir kule yapmasını emretmiştir ve bu vakıadan Kuran'ı Kerim'de şöyle bahsedilmiştir:
- ❖ ***"Firavun, "Ey seçkinler! Sizin için benden başka tanrı tanımıyorum. Ey Hâmân! Haydi benim için tuğla fırınına yak, bana bir kule yap. Belki oradan Mûsâ'nın tanrısını görürüm; ama kesinlikle onun bir yalancı olduğunu düşünüyorum" dedi."*** (Kasas Suresi 38)

HÂMÂN

- ❖ Hâmân hayatı boyunca Firavun'a ve onun yaptığı zulümlere destek olmuş, en sonunda da onunla aynı akibeti paylaşmış, Firavun ve ordusuyla birlikte denizde boğularak helak olmuştur.
- ❖ ***“Kārûn, Firavun ve Hâmân'ın âkıbeti de aynı oldu. Gerçekte Mûsâ onlara açık seçik deliller getirmişti; ama onlar yeryüzünde ululuk tasladılar. Oysa kaçıp kurtulmaya güçleri de yoktu.”*** (Ankebut Suresi 39)
- ❖ ***“Firavun ve askerleri, bize döndürülmeyecekleri kanaatine kapılarak yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar. Biz de onu ve askerlerini alıp denizin içinde bıraktık. Bak işte, zalimlerin sonu nice oldu!”*** (Kasas Suresi 39-40)

İFSAT PİRAMİTİ

HÂMÂN

31

“Şüphesiz Firavun, Hâmân ve askerleri yanlış yoldalardı.” (Kasas 8)

Hâmân, Firavun'un zulüm ve azgınlığının devamına sebep olduğu için Firavun'un zülümde yaveridir ve ismi de onunla birlikte zikredilmiştir.

Kötü arkadaş: Firavun ilah olduğu iddasında bulunduğu onu cesaretlendirdiği ve apaçık mucizeler karşısında bile hakkı görmesini engellediği için Şeytan'ın yaveridir.

HÂMÂN

Kurani Mesaj:

- ❖ Bir kumandan ne kadar kuvvetli olursa olsun istişare ettiği sırdaşı küçümsenemez. Bu yüzden Resul-u Ekrem efendimiz (s.a.v) kötü sırdaştan Allah'a sığınmıştır.
- ❖ Ebu Said el-Hudri'den (r.a) rivayet olunduğuna göre Resullullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah'ın gönderdiği her peygamberin ve başa geçirdiği her devlet reisi için iki sırdaş vardır. Bunlardan biri iyiliği emreder ve ona teşvik eder. Diğer sırdaş ise kötülüğü emreder ve ona teşvik eder. Günahlardan uzak duran kimse Allah'ın koruduğu kimsedir."
(Buhari Ahkam 42)

33

KÂRUN

Mal Tutkusu

KÂRUN

- ❖ Kârûn İsrailoğullarındandı. Hatta Musa aleyhisselam'ın amcaoğlu olduğu da rivayet edilir. Halkının kölelik ettirildiği o zamanda, Mısır'da İsrailoğullarının içişlerine bakan bir yönetici olarak Firavun tarafından tayin edilmişti. Dolayısıyla Firavun ve İsrailoğulları arasında iletişim bağı vazifesi görüyordu.
- ❖ ***“Kârûn Mûsâ'nın kavmindendi. O, gücüne dayanarak onlara haksızlık etmekteydi. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki sadece anahtarlarını güçlü kuvvetli bir ekip bile zor taşırdı. Halkı ona şöyle demişti: "Sakın şımarma! Bil ki Allah şımarıkları sevmez.”*** (Kasas Suresi 76)
- ❖ Kârûn; tüm bu muazzam servetin; zekası, tecrübesi ve çalışması sayesinde kendisine verildiğini söylerdi. Ve asla Allah'ın fazlı ve keremiyle buna muvaffak olabildiğine atıfta bulunmazdı.

KÂRUN

35

- ❖ Kârun gösterişi sevmekte, kavminin arasında ihtişamla dolaşmaktaydı. İsrailoğullarından bir kısmı ona gıpta ediyor ve ona verilen servetten kendilerine verilmiş olmasını arzu ediyorlardı. Diğer bir kısım ise, servetle böbürlenmemesi gerektiğini ve asıl Allah'a inanan ve sabreden müttakilere verilecek mükafata gıpta edilmesi gerektiğini söylüyorlardı.
- ❖ ***“Kârun gösterişli bir şekilde kavminin karşısına çıkardı. Dünya hayatını arzulayanlar, "Keşke Kârun'a verilenin bir benzeri bize de verilseydi! Doğrusu o çok şanslı!" derlerdi.”***
- ❖ ***“Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle derlerdi: "Yazıklar olsun size! İman edip iyi işler yapanlar için Allah'ın mükâfatı daha üstündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.”*** (Kasas Suresi 79-80)

KÂRUN

- ❖ Nihayet kibrinin zirvesine çıkan Karun'un kendisi ve evi yerin dibine geçirilmiş, bu akıbetten ne kendini kurtarabilmiş ne de onu kurtaracak bir topluluk çıkmıştır.
- ❖ ***“Sonunda biz onu ve evini barkını yerin dibine geçirdik. Artık Allah’a karşı ona yardım edecek adamları olmadığı gibi, kendi kendini kurtarabilecek durumda da değildi.”***
- ❖ ***“İşte ahiret yurdu! Onu yeryüzünde haksız üstünlük kurmak ve bozgunculuk çıkarmak istemeyenler için hazırlamış bulunuyoruz. İyi son, Allah’a karşı gelmekten sakınanların olacaktır.”*** (Kasas Suresi 81-83)

KÂRUN

Allah'ın ona verdiğinden Allah yolunda harcaması konusunda Kârûn'a hayır tavsiye edildiğinde, servetini kendisindeki bilgi sayesinde kazandığını söyledi ve infaktan sakındı.

37

Allah-u Teala buyurdu: **"Bilmiyor muydu ki Allah ondan önceki kuşaklardan, ondan daha güçlü ve daha çok servet biriktirmiş kimseleri helâk etmişti. Ama suçluluğu kesinleşmiş olanlara artık günahları sorulmaz!"** (Kasas Suresi 78)

KÂRUN

Kârun Musa aleyhisselam'ın kavminden yani İsrairoğullarındandı. Ancak Kuran'da Firavun ve Hâman ile beraber adı zikredilmiştir. Çünkü Allah'ı inkarda, Allah yolundan alıkoymada ve fesat çıkarmada onlara yardım etmiş ve onlara benzemiştir.

38

“Kârun'u ve Firavun'u ve Hâman'ı da (helak ettik). Andolsun ki Musa kendilerine apaçık burhanlar getirmişti de onlar yeryüzünde büyüklük taslamışlardı. Halbuki onlar azabımızın önüne geçebilecek de değillerdi.”
(Ankebut Suresi 39)

KÂRUN

Kurani Mesaj:

- ❖ Hakiki ilim sahibinin elinden kaçıp gitmez ve ona dünyada da ahirette de fayda verir. Bunun haricinde insana zarar veren ve dünya ve ahiretini helak eden şeye ilim denilmez.
- ❖ Mümin Cenab-ı Hakk'ı tanıdığı nisbette dünya fitnelerinden emin olur. Allah'ı hakkıyla tanıyıp dünyanın fani ve geçici olduğunun idrakine varan insanların en alimidir. Allah'ı tanımakta zaafa düşenlerin ise ayakları kayıp, fikirleri bulanabilir ancak çok geçmeden gerçeği anlarlar.
- ❖ ***“Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler bu defa, "Yazıklar olsun bize! Demek ki Allah rızkı kullarından dilediğine bol, dilediğine de ölçülü veriyormuş. Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, bizi de mutlaka yerin dibine geçirmişti. Vah ki vah! Demek inkârcılar iflâh olmazmış!" der oldular.”*** (Kasas Suresi 82)

SÂMİRÎ

İlmin Fitnesi “**Samiri onları şaşırtıp-saptırdı.**” (Taha Suresi 85)

SÂMİRÎ

- ❖ Sâmirî, Musa aleyhisselam Rabbiyle buluşmak üzere ayrıldığında İsrailoğullarını yoldan çıkararak kişidir. Musa aleyhisselam geri dönüp de ona bu yaptığı için hesabını sorduğunda ise, Kuran'ı Kerim'de buyrulduğu üzere şöyle cevap vermiştir:
- ❖ **"Ben onların görmediklerini gördüm, bu yüzden elçinin izinden bir avuç avuçladım ve onu attım. Böyle yapmayı bana nefsim güzel gösterdi."** (Taha Suresi 96)
- ❖ Sâmirî onlara maddi bir putu ilah edindirmek istedi ve buzağıyı ortaya çıkardı. İsrailoğulları Firavun'dan kaçmadan önce kendilerine Kıptiler tarafından ödünç verilen bir takım zinet eşyalarından dolayı huzursuzdular. Bunun farkında olan Sâmirî onların bu hassasiyetini istismar etmeye başladı.
- ❖ Sâmirî; İsrailoğullarına bu haram yükten kurtulmaları için zinet eşyalarını ateşe atmalarını emretti, onlar da bunun hemen yaptılar.

SÂMİRÎ

42

- ❖ Daha sonra Sâmirî bu eritilmiş zinetlerden bir buzağı yaptı ve bu altın buzağının Musa'nın ve onların ilahı olduğunu, ancak Musa'nın onu unuttuğunu iddia etti.
- ❖ **"Derken onlara böğürebilen bir buzağı heykeli yaptı. (Ona uyanlar) "İşte bu sizin de tanrınız, Mûsâ'nın da tanrısıdır, fakat o bunu unuttu" dediler."** (Taha Suresi 88)
- ❖ Harun aleyhisselam gerçeği anlatmaya ve onları doğru yola sevketmeye çalıştı ancak ona itaat etmediler ve sözlerinin dinlemediler.
- ❖ **"Gerçek şu ki daha önce Hârûn onlara, "Ey kavmim! Siz bununla sınanmaktasınız; kuşkusuz sizin rabbiniz o rahmândır. O halde bana uyun ve emrime itaat edin" demişti."**
- ❖ **"Şöyle cevap verdiler: "Mûsâ yanımıza dönünceye kadar ona tapmaktan asla vazgeçmeyeceğiz."** (Taha Suresi 90-91)

SÂMİRÎ

43

- ❖ Musa aleyhisselam geri döndüğü zaman sordu: **“Peki senin zorun neydi ey Sâmirî?”** Sâmirî de ona Firavun ve ordusunu boğmak üzere gelen Cibril aleyhisselam'ın atının izinden bir avuç almış olduğunu, sonra o aldığı herkesten sakladığını ve İsrailoğullarına buzağıyı yaptığı vakit bu izi bir avuç toprakla onun içine attığını anlattı. İşte böylece böğürebilen altın buzağı putu yapılmıştı.
- ❖ Musa aleyhisselam bunun üzerine kavmine Sâmirî ile tüm ilişkilerini kesmelerini ve kesinlikle onunla münasebet kurmamalarını emretti. Bu konuda Cenab-ı Hak şöyle buyurdu: **“(Mûsâ) şöyle dedi: “Haydi git! Artık hayatın boyunca sana düşen ‘Bana dokunmayın!’ demekten ibarettir.”** (Taha Suresi 97)
- ❖ Sonra Sâmirî eliyle yaptığığın sonucu olarak insanların arasından sürgün edildiği gibi başka bir azaba daha müstehak oldu ki, Kuran-ı Kerim'de yukarıdaki ayetin devamında onunla ilgili şöyle buyrulmuştur:
- ❖ **“Ve bil ki asla kaçıp kurtulamayacağın bir hesap günü de seni beklemektedir.”**

SÂMİRÎ

Sâmirî ilmiyle insanları yoldan çıkardı ve insanları kandırmanın ve fitne çıkarmanın sembolü oldu.

44

“Derken o, kendilerine böğüren bir buzağı heykeli çıkarmıştı. Dediler ki: İşte bu, sizin de, Musa'nın da ilahıdır” (Taha Suresi 88) Putun ne hayatı ne iradesi ne kudreti vardır. Kendine bile hiçbir fayda veya zarar veremeyen bu şeyin hiç başkasına fayda veya zarar verebilmesi mümkün müdür?

“Görmüyorlar mıydı ki; o kendilerine ne bir söz söyleyebilirdi, ne bir zarar ne de bir fayda verebilirdi.” (Taha Suresi 89)

SÂMİRÎ

Sâmirî'nin cezası işlediği cürmün cinsinden oldu. Dokunmaması gereken bir şeye el uzattı ve akibeti de **“Bana dokunmayın”** diyecek hale gelmek oldu. Bir daha ömrü boyunca ne kimse ona dokundu ne o kimseye dokunabildi.

45

Bulunduğu toplumda makam sahibi olmayı, itibar görmeyi ve insanların ona tabi olmasını arzu ediyordu. Niyetinin aksiyle tokat yedi ve insanların arasında sürgün edildiği gibi bir daha ne kendisi kimseye yaklaşabildi ne de kimse ona yaklaştı.

Hak ortaya çıktığında; batıl yolda ona tabi olanlar bile, kendilerini dalalete çağırılmış fasıktan tiksindir ve ondan yüz çevirir. **“Allah'a itaatsizlikten sakınanlar dışında, dostlar bile o gün birbirinin düşmanıdır.”** (Zuhruf Suresi 67)

46

CALUT

İstibdat

CALUT

- ❖ Calut ismi Kuran'ı Kerim'de İsrailoğulları'nın iki hükümdarı olan Davud aleyhisselam ve Talut ile çağdaş olarak zikredilmektedir.
- ❖ Kuran'ı Kerim'de Calut olarak adlandırılan kişinin ismi Ahd-i Afik'te Golyat şeklinde geçmektedir ve iri cüssesi sebebiyle adeta dev gibi tasvir edilmektedir. Calut zorlu bir savaşçıdır. (Kaynak: TDV Ansiklopedisi)
- ❖ İsrailoğulları Allah'a iman, istikamet ve adalet üzere yaşıyorlardı. Dolayısıyla devletleri kuvvetlenmiş ve ünleri kısa zamanda her yere yayılmıştı. Karşı karşıya gelip de kaybettikleri bir savaş yoktu. Hakiki kuvvetlerinin sırrı Tevrat'a imanlarında gizliydi.
- ❖ Allah-u Teala ile İsrailoğulları arasındaki ahdin sembolü olan tabut (ahit sandığı), Allah'ın onlara bir nimetiydi ve İsrailoğulları için çok kıymetliydi. Düşmanlarıyla göğüs göğüse çarpıştıkları hengamda tabutu ordularının önüne getirirlerdi. Böylece kendi askerlerinin kalbine sekinet iner, düşmanlarının kalplerine ise korku salınırdı.

CALUT

48

- ❖ Ancak şan ve şöhretleri bu kadar yayılıp, devletleri kuvvetlendikten sonra İsrailoğulları'nın kalpleri haktan saptı ve Allah-u Teala'ya itaatten uzaklaştı. Hadlerini aşip azdılar, zulmettiler ve kendilerine gönderilen peygamberleri yalanladılar. Cenab-ı Hak da onlara başka milletleri musallat etti.
- ❖ Bu milletler İsrailoğullarıyla savaştılar ve tabutu (ahit sandığını) ele geçirdiler. İsrailoğullarının kuvveti zayıfladı, hatta zillet içine düştüler.
- ❖ Sonra akılları başlarına geldi ve tekrar hidayete eriştiler. Kendilerini Allah-u Teala'dan uzaklaştıran huy ve alışkanlıklarını terk ettiler. Kendilerine eski şeref ve itibarlarını kazandıracak bir hükümdar göndermesi için Cenab-ı Hakk'a yalvarıp yakarmaya başladılar.
- ❖ Allah-u Teala onlara adı Talut olan salih bir hükümdar tayin etti. Talut ve Calut karşı karşıya geldi ve Calut kaybetti. (<https://www.madwoo3.com>)

CALUT

- ❖ ***“Calut ve ordusuyla karşı karşıya geldiklerinde: “Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, ayaklarımızı sabit kıl ve kâfir topluluğa karşı bize yardım et.” demişlerdi.”*** (Bakara Suresi 250)
- ❖ Onun ve Talut’un ordusu karşı karşıya geldiğinde Calut İsrail ordusuna meydan okuyarak onları mübarezeye davet eder. İsrailoğullarından hiç kimse onun karşısına çıkmaya cesaret edemez. O zaman genç bir delikanlı olan Davud aleyhisselam ise Calut’un karşısına çıkmak ister ve sapanıyla attığı taş ile onu alınından vurarak öldürür.
- ❖ ***“Sonunda Allah’ın izniyle onları yendiler, Dâvûd da Câlût’u öldürdü ve Allah ona hükümler ve hikmet verdi, ona dilediği şeyleri öğretti. Eğer Allah’ın, insanların bir kısmı ile diğer kısmını engellemesi olmasaydı yeryüzünde düzen bozulurdu. Fakat Allah’ın âlemler için büyük lutufları vardır.”*** (Bakara Suresi 251)

CALUT

Dünyanın peşinden koşandan kaçması: Ne zaman ki İsrailoğulları dünya ve süslerini kendilerine helal saydılar ve Allah'a itaatten uzaklaştılar, o zaman zillete düştüler ve zayıfladılar. Düşmanları da onların üzerine üşüştü.

50

Ne kadar kuvvetli olursa olsun, zalimi alt edecek asıl silah; Allah'a imandır.

Kendini beğenen mağrurun akibetine bakın ki:

Calut atılan bir sapan taşıyla öldürülmüştür.

Zafer; sebeplere başvurup tevekkül etmek sonra azimle sabretmek iledir.

EBU LEHEB

Allah-u Teala'nın yolundan alıkoyma.

EBU LEHEB

52

- ❖ Ebu Leheb ya da gerçek ismiyle Abduluzza bin Abdulmuttalib, Resulullah aleyhissalatu vesselam'ın amcasıdır. Resulullah'ın (s.a.v) babası Abdullah'ın baba bir anne ayrı kardeşidir. Asıl künyesi Ebu Utbe olduğu halde babası ona, yakışıklılığı sebebiyle ateş gibi parladığı veya öfkelendiği zaman yanakları kızardığı için "Ebu Leheb" (alev babası) demiştir.
- ❖ Resulullah aleyhissalatu vesselam'ın doğumunda o kadar mutlu olmuştu ki ona bu müjdeyi veren cariyesi Süveybe'yi kölelikten azad etmişti. Ancak Resul-i Ekrem (s.a.v) risaletini ilan edip Kureyş'i İslam'a davete başladığında, ona düşmanlık etmede en ön safta yer almış ve müslümanlara eziyet etmekten de geri durmamıştır.

EBU LEHEB

53

- ❖ Ebu Leheb Hz. Peygamber'i her yerde takip ederek sözlerini yalanlamış, onun bir kavmini birbirine düşürdüğünü, sözlerine itibar edilmemesi gerektiğini söyleyerek insanları Allah'ın yolundan alıkoymak için elinden geleni ardına koymamıştı. Kendisinin ve karısının Resul-i Ekrem'i rahatsız eden hareketleri üzerine Tebbet suresi nâzil olmuştur.
- ❖ İlk defa Tebbet (Mesed) suresindeki ayetlerle bir müşrik ismen zikredilmiş ve karısıyla birlikte tehdit edilmiştir. Bu da onun ve karısının müslümanlara ne kadar eziyet ettiğine ve ne kadar çetin bir hesaba çarpılacağına delalet eder. (Kaynak: Diyanet İslam Ansiklopedisi)

EBU LEHEB

54

- ❖ Ebu Leheb İslam'a en aşikar şekilde düşmanlık edenlerdendi. Resulullah aleyhissalatu vesselam'a ve ona tabi olan müminlere çeşit çeşit eziyetler etmiş, Hz. Peygamber'in evini taşa tutmuş, onu yalanlamış hatta kapısı önüne her çeşit pisliği atmaktan bile çekinmemiştir. Bununla da kalmamış insanları onun gösterdiği hidayet yolundan ve İslam davetinden alıkoymak için çalışmıştır. Bedir savaşında müslümanlarla savaşması için kendi yerine paralı asker tutmuş, savaşta hezimete uğradıklarını öğrendiğinde öfkeden deliye dönmüştür.
- ❖ Bu azılı İslam düşmanı Bedir muharebesinden kısa bir süre sonra cüzzam hastalığından öldü. Hastalık bulaşır korkusuyla kimse yanına yaklaşamadı. Üç gün sonunda cesedi çürümeye yüz tutmuş ve dayanılmaz bir koku kötü etrafını sarmıştı. En sonunda birkaç köle tuttular ve cesedi Mekke dışına çıkarıldı. Cesedi önce islatıldı akabinde de uzaktan taşlanarak cesedinin üzeri örtüldü.

**“Allah’ın huzuruna tertemiz bir kalple gelenlerden gayrı,
O gün ki ne mal fayda verir ne oğullar!” (Şuara 88-89)**

55

Servetin bolluđu ve zenginlik
Hesap Günü’nde Allah’ın
azabı karşısında hiçbir fayda
vermez.

Rasulullah ile akrabalık bağının
olması yani nesep de Hesap
Günü’nde Allah’ın azabı
karşısında hiçbir fayda vermez.

EBU LEHEB

56

- ❖ Bu surede şöyle bir mucize var ki, Ebu Leheb ve karısı bu surenin inmesinden sonra tüm hayatları boyunca iman etmemişlerdir. Oysa ki Resulullah'ı yalanlamak için o kadar çaba harcayan Ebu Leheb'in bu sure inzal olduktan sonra tek yapması gereken yalan bile olsa iman ettiğini söylemekti. Böylece Kuran'ın mesajını yalanlayabilirdi. Ancak geri kalan hayatında yaptıklarıyla aslında Kuran'ı tasdiklemiş oldu.
- ❖ İnsanları Allah yolundan alıkoymaya çalışanların cezası kıyamete kadar müminlerin beddualarını almak ve ahirette Allah-u Teala'nın azabına müstehak olmaktır.
- ❖ Ebu Leheb Resulullah'ın amcası olmasına rağmen İslam davetinin başlangıcından kendi ölümüne kadar İslam'a düşmanlık etmekten vazgeçmemiştir. O zaman asıl mesele şudur ki, bu din bir soyun, bir ırkın ya da bir milletin dini değil, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'e tabi olanların dinidir. Ki bunu teyiden Resul-u Ekrem, Ashab'ın önde gelenlerinden Selman-ı Farisi için şöyle buyurmuştur:
- ❖ "Selman bizdendir, ehl-i beyttendir." (Hakem, Müstedrek)

EBU LEHEB

Kurani Mesaj:

- ❖ Azgınlık ve zorbalık eden kişi eğer tevbe etmez ve o hali üzerine ölürse, onun yaptıklarını teşhir etmek ve başına gelenleri göstermekte dinen bir sakınca yoktur. Hatta ibret olması açısından bu yapılması istenilen bir şeydir.
- ❖ Küfür üzere ısrar edip, imanın en zayıf seviyesine bile ulaşamadığı müddetçe Resulullah ile akraba olmak ona (Ebu Leheb'e) hiçbir fayda vermezdi ve vermedi de.
- ❖ Ancak o seviyeye ulaşabilseydi, Resul-i Ekrem ile akraba olmanın bereketinden faydalanabilecek ve hem dünyada hem ahirette ona yakın olabilme nimet ve şerefine mazhar olacaktı.

تم بفضل الله

Allah'ın fazlı ve keremiyle Kuran-ı Kerim'de geçen ibretlik şahsiyetler bölümü tamamlandı Elhamdulillah.